

ויהי ביום השמיני וגו'

ביאור בדרך אפשר

1 שֶׁל מֹשֶׁה (כַּנִּל שֶׁכָּל קְלוּסוֹ שֶׁל מֹשֶׁה הָיָה בְּ"אָז", "אָז
 2 יָשִׁיר מֹשֶׁה", וְעַד שֶׁגַם מָה שֶׁנִּתְאָוֶנֶן עַל הַלִּיכְתּוֹ לְפָרְעָה
 3 הֵינּוּ דְבָרִים שְׂאִינִם שֶׁבַח וְקִלוּס הָיָה בְּ"אָז", "וּמֵאָז בְּאֵתִי אֶל
 4 פְּרַעֲהַ לְדַבֵּר בְּשִׁמְךָ", כִּי כָל עֲבֹדְתּוֹ שֶׁל מֹשֶׁה הִיְתָה בְּדֶרֶךְ זֶה שֶׁל 'אֵד',
 5 הַשְּׁלִיטָה שֶׁל הָאוֹר הָאֱלוּקִי, בַּחֲנִית
 6 אֶל־ף, עַל עֲנִינֵי הָעוֹלָם, בַּחֲנִית זִי"ן),
 7 כַּמְבָאָר בְּדְרוּשֵׁי מֵאֵמְרֵי
 8 חֲסִידוֹת⁸ בְּעֵנֵן "אָז יָשִׁיר
 9 מֹשֶׁה". וַיִּתְרָה מִזֶּה, בִּיאֵד יֵשׁ
 10 חִידוּשׁ נוֹסֵף, נִעְלָה יוֹתֵר שֶׁהָא' וְהַז'
 11 נִעֲשִׂים תִּיבָה מִיֵּלֶה אַחַת,
 12 שֶׁהוּא עֲנֵן חֲבוּר אִיחֻד שֶׁל
 13 שְׁתֵּי הַבְּחִינּוֹת דָּא' וְז', עֲנִינֵי
 14 הָעוֹלָם וְהָאוֹר הָאֱלוּקִי שֶׁלֹּמַעֲלָה
 15 מֵהָעוֹלָם עַל־יְדֵי הָאֵרָה וְהַתְּגִלוֹת שֶׁל
 16 בְּחִינָה בְּאֱלוּקוֹת שֶׁלֹּמַעֲלָה
 17 מְשִׁינֵיהֶם הַגּוֹרֵמֹת לִכְךָ שֶׁהָעוֹלָם
 18 יִתְחַבֵּר לְאֱלוּקוֹת וַיְהִי כּוֹ גִּילּוֹי
 19 אֱלוּקוֹת.
 20 וְזֶהוּ גַם מָה שֶׁמְבָאָר
 21 בְּדְרוּשֵׁים⁹, שֶׁבְּחִינַת שְׁמִינֵי
 22 שֶׁשׁוּמֵר אֶת הַהֶקֶף וְנִמְצָא מַעֲלֵי
 23 לֹא קָאִי אֵין הַכוּוּנָה עַל 'אוֹר
 24 הַסּוֹכֵב' שֶׁשׁוּמֵר אֶת 'אוֹר
 25 הַמְּמַלְא', כַּמְבּוּאָר בְּקַבְלָה וְחִסְדוֹת,
 26 הָאוֹר הָאֱלוּקִי מֵאִיר בְּעוֹלָמוֹת בְּשֵׁנֵי
 27 אוֹפְנִים, 'סוֹכֵב כָּל עֲלֵמִין' הָאֵרָה מֵאוֹר
 28 אֵין־סוֹף הַבְּלִי־גְבוּל שֶׁהוּא 'מִקִּיף'
 29 'סוֹכֵב' מַעַל הָעוֹלָמוֹת. וְיִמְלֵא כָּל
 30 עֲלֵמִין, הָאֵרָה מֵהָאוֹר הַמּוֹגֵבֵל
 31 הַמְּתַלְבֶּשֶׁת בַּפְּנִימוֹת הָעוֹלָמוֹת
 32 וְהַנְּבֹרָאִים, וְעַל כֵּךְ מְבּוּאָר כֵּאֵן
 33 שֶׁהַתְּגִלוֹת בַּחֲנִית 'שְׁמִינֵי' שׁוּמֵר הַהֶקֶף,
 34 אֵין עֲנִינֵי הַתְּגִלוֹת אוֹר הַסּוֹכֵב' בְּאוֹר
 35 הַמְּמַלְא' שֶׁהָרִי בְּשִׁבְעַת יָמֵי
 36 הַהֶקֶף נִכְלָל גַּם יוֹם הַשְּׁבִעִת שֶׁהוּא לְמַעֲלָה מֵהַזְּמַן, בַּחֲנִינַת
 37 'סוֹכֵב כָּל עֲלֵמִין' (וְכַמְבּוּאָר בְּסֵפֶר הַתְּנַיָא, פֶּרֶק מַח, אוֹדוֹת הָאוֹר הָאֱלוּקִי
 38 הַסּוֹכֵב כָּל עֲלֵמִין: "אוֹר הַגִּנוּז וְנִעְלָם שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת אֵין־סוֹף וְאֵינוּ מְתַלְבֵּשׁ
 39 וּמְשַׁפֵּעַ בְּעוֹלָמוֹת בַּחֲנִינַת גִּילּוֹי הַלְחִיחוֹת אֲלֵא מִקִּיף עֲלֵיהֶם מִלְמַעֲלָה וְנִקְרָא
 40 סוֹכֵב כָּל עֲלֵמִין. וְאֵין הַפִּירוּשׁ סוֹכֵב וּמִקִּיף מִלְמַעֲלָה בַּחֲנִינַת מְקוֹם חֲסוֹדְשׁוֹלָם
 41 כִּי לֹא שִׁיךְ כָּלֵל בַּחֲנִינַת מְקוֹם בְּרוּחָנוּת. אֲלֵא רָצָה לוֹמֵר סוֹכֵב וּמִקִּיף מִלְמַעֲלָה
 42 לְעִנְיַן בַּחֲנִינַת גִּילּוֹי הַשְּׁפָעָה כִּי הַשְּׁפָעָה שֶׁהוּא בַּחֲנִינַת גִּילּוֹי בְּעוֹלָמוֹת נִקְרָא

ביאור בדרך אפשר

בשם הלבשה שמתלבשת בעולמות כי הם מלבישים ומשיגים ההשפעה
 שמקבלים, מה־שאי־כן ההשפעה שאינה בבחינת גילוי אלא בהסתרה והעלם
 ואין העולמות משיגים אותה אינה נקראת מתלבשת אלא מקפת וסובבת..."),
 וּבְהִכְרַח לומר שֶׁבְּחִינַת 'שְׁמִינֵי' שֶׁשׁוּמֵר אֶת הַהֶקֶף הוּא
 לְמַעֲלָה גַם מִבְּחִינַת 'סוֹכֵב כָּל
 עֲלֵמִין' שֶׁכֵּן הַכוּוּנָה לְדִרְגָא
 שֶׁלֹּמַעֲלָה מִמְּדִרְגַת הַשְּׁבִעִת שֶׁהִיא חֶלֶק
 מִ'שִׁבְעַת יָמֵי הַהֶקֶף'.
 וְעוֹד זֹאת, בְּנוֹסֵף לְאֵמֹר לְעִיל
 אוֹדוֹת מַעֲלַת הַיּוֹם הַשְּׁמִינֵי בְּגַלֵּל מַעֲלַת
 הַמְּסַפֵּר שְׁמוֹנָה בִּיחֹס לְמַסְפֵּר שֶׁבַע, יֵשׁ
 לְיוֹם הַשְּׁמִינֵי מַעֲלָה נוֹסֶפֶת
 שֶׁבְּמַעֲלַת יוֹם הַשְּׁמִינֵי נִכְלָל
 גַּם הָעֲלוּי שֶׁל עֶשֶׂר, כַּמּוּבָא
 בְּפִירוּשׁ רַש"י¹¹ עַל פְּסוּק זֶה
 שֶׁאוֹתוֹ הַיּוֹם הַשְּׁמִינֵי לְהַקְמַת
 הַמִּשְׁכָּן, הוּא רַאש־חֹדֶשׁ נִיסָן, נִטְל
 עֶשֶׂר עֲטֻרוֹת¹⁰, הוֹחֵרֵת בְּעֶשְׂרָה
 כְּתוּרִים, וְכִדְבָרֵי חֲכָמֵינוּ ז"ל (בַּגְּמָרָא)
 עַל הַכּוּתֹב (בְּפִרְשֵׁת פְּקוּדֵי) 'וַיְהִי
 בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּשֵׁנָה הַשְּׁנִיָּת בַּאֲחֵד
 לְחֹדֶשׁ הַזֶּה הַמִּשְׁכָּן: "תִּנָּא אוֹתוֹ יוֹם
 נִטְל עֶשֶׂר עֲטֻרוֹת. רִאשׁוֹן לְמַעֲשֵׂה
 בְּרִאשִׁית, רִאשׁוֹן לְנִשְׂאִים, רִאשׁוֹן
 לְכַהֲנָה, רִאשׁוֹן לְעַבְדוּרָה, רִאשׁוֹן
 לְיִרִידַת הָאֵשׁ, רִאשׁוֹן לְאִכִּילַת קִדְשִׁים,
 רִאשׁוֹן לְשִׁכּוֹן שְׂכִינָה, רִאשׁוֹן לְבִרְךְ אֵת
 יִשְׂרָאֵל, רִאשׁוֹן לְאִיסוּר הַבְּמוֹת, רִאשׁוֹן
 לְחֲדָשִׁים", הָרִי שֶׁהַיּוֹם הַשְּׁמִינֵי קֶשֶׁר
 גַּם בְּמַעֲלַת הַמְּסַפֵּר עֶשֶׂר.
 וְכַפִּי שֶׁמְבִיא הַכְּפָלִי יִקְר' מָה
 שֶׁאָמְרוּ רַז"ל¹¹ כְּנֹר שֶׁל
 יְמוֹת הַמְּשִׁיחַ יְהִיָּה שֶׁל
 שְׁמוֹנָה נִימִין מִיִּתְרִים לְמַעֲלָה שֶׁל
 מְכַנּוֹר שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
 שֶׁהָיָה שֶׁל שְׁבָעָה נִימִין¹¹, וְהֵינּוּ, שְׁלֵמֵרוֹת גּוֹדֵל מַעֲלַת
 הַשְּׁלָמוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, שְׁבוֹ הַיְתָה
 הַשְּׁרָאָת הַשְּׂכִינָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב¹² וְשִׁכְנַתִּי בְּתוֹכְכֶם,
 וּמִמְנוֹ הָיָה נִמְשָׁף בְּכָל הָעוֹלָם כָּל עֲנִינֵי
 הַהִשְׁפָּעָה, הַחֵל מֵעֵנֵן הָאוֹר¹³, וּבְזֶה גּוֹפֵא יִשְׁנו
 שֶׁהָיָה שֶׁל שְׁבָעָה נִימִין¹¹, וְהֵינּוּ, שְׁלֵמֵרוֹת גּוֹדֵל מַעֲלַת
 הַכְּנֹר שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁהָרִי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הוּא תְּכֵלִית
 הַשְּׁלָמוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם הוּא תְּכֵלִית
 הַשְּׂכִינָה, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב¹² מֵלֵאמֹר מִלֵּאמֶת הַמִּשְׁכָּן וְשִׁכְנַתִּי
 בְּתוֹכְכֶם, וּמִמְנוֹ מְכִיַּת הַמִּקְדָּשׁ הָיָה נִמְשָׁף בְּכָל הָעוֹלָם כָּל עֲנִינֵי
 הַהִשְׁפָּעָה, כֹּל הַשְּׁפָעָה הָאֱלוּקִי הַיּוֹרֵד לְעוֹלָם עוֹבֵר דֶּרֶךְ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַחֵל
 מֵעֵנֵן הָאוֹר¹³, כְּדָבָר חֲכָמֵינוּ ז"ל עַל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ "שֶׁמֶשׁ אוֹרָה יוֹצֵא

(8) סה"מ תרכ"ו ע' סד. תרל"ט ח"א ע' קנב. (9) ראה גם ד"ה ויהי ביום השמיני תשי"ג פ"ד (סה"מ תשי"ג ס"ע קמ ואילך).
 (10) תו"כ עה"פ. שבת פז, ב. (11) ערכין יג, ב. וראה לקו"ת תזריע כא, ד. אוה"ת בראשית ח"ג תקנב, א ואילך. (12) תרומה
 כה, ח. (13) ראה ירושלמי ברכות פ"ד ה"ה. וראה פירוש" (כת"י) מנחות פו, ב.